

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών Υγείας

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ**

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΜΕΘ ΚΑΙ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΧΕΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

ΑΔΤ:

Λεμεσός,

Μάιος 2025

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΜΕΘ ΚΑΙ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΧΕΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Δρ. ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΑΝΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Λεμεσός,

Μάιος 2025

Έντυπο έγκρισης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΜΕΘ ΚΑΙ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΧΕΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Παρουσιάζεται από τον

ΝΕΟΦΥΤΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δρ. Μαρία Κυράνου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια,
Τμήμα Νοσηλευτικής

Μέλος επιτροπής: Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα
Επιστημών Αποκατάστασης

Εξωτερικός αξιολογητής: Δρ. Μερóπη Μπουζικά, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα
Νοσηλευτικής

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός,

Μάιος 2025

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Νεόφυτος Κυριάκου, 2025

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του/της συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τη γυναίκα μου, την οικογένεια μου και τους φίλους μου για τη συνεχή υποστήριξη και κατανόηση τους. Χωρίς τη βοήθεια τους δεν θα ήταν εφικτή η ολοκλήρωση της διατριβής και γενικότερα ολόκληρου του μεταπτυχιακού προγράμματος. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τη Δρ. Μαρία Κυράνου, η οποία ήταν υπεύθυνη επιβλέπουσα στη παρούσα εργασία. Χωρίς τη δική της στήριξη, ώθηση και κατανόηση δεν θα ήταν εφικτή η εκπόνηση της. Σαν 2^ο μέλος της επιτροπής στη μεταπτυχιακή μου διατριβή θα ήθελα να ευχαριστήσω και τη Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλλου η οποία χωρίς τις δικές τις γνώσεις και την κατάλληλη καθοδήγηση δεν θα ήταν εφικτό το συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την υπεύθυνη του μεταπτυχιακού προγράμματος, Δρ Μερóπη Μπουζίκα για τη συνεχή στήριξη και κατανόηση και στα τρία χρόνια του προγράμματος.

1 Περίληψη

Εισαγωγή: Η επαυξητική εναλλακτική επικοινωνία (ΕΕΕ) επικεντρώνεται στην υποστήριξη ατόμων που δυσκολεύονται ή αδυνατούν να επικοινωνήσουν τις ανάγκες και τις σκέψεις τους μέσω του προφορικού λόγου. Οι νοσηλευτές που εργάζονται σε ΜΕΘ επικεντρώνονται στην παροχή ποιοτικής και ασφαλούς φροντίδας σε βαρέως πάσχοντες ασθενείς και η διερμηνεία των επικοινωνιακών προσπαθειών των ασθενών είναι καθημερινή ανάγκη για την κατανόηση των αναγκών των ασθενών. Ωστόσο, στο πολυάσχολο περιβάλλον της ΜΕΘ, η επικοινωνία με τους ασθενείς μπορεί να μην αποτελεί προτεραιότητα. Επιπλέον, οι νοσηλευτές συνήθως δεν εκπαιδεύονται στις μεθόδους, τις τεχνικές και τις στρατηγικές της υποστηριζόμενης επικοινωνίας που είναι διαθέσιμες προκειμένου να διασφαλίσουν την ικανοποίηση των αναγκών των μη ομιλούντων ασθενών. Στο συγκεκριμένο θέμα, υπάρχει έλλειψη ερευνητικών δεδομένων σχετικά με τις γνώσεις των νοσηλευτών στην ΕΕΕ στις ΜΕΘ στα δημόσια νοσοκομεία της Κύπρου.

Σκοπός: Να διερευνήσει τις γνώσεις των νοσηλευτών ΜΕΘ σχετικά με την εναλλακτική επαυξητική επικοινωνία και να καθορίσει την προτίμηση τους σχετικά με τον τρόπο εκπαίδευσης σε μεθόδους ΕΕΕ.

Υλικό και μέθοδος: Ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αναπτύχθηκε με βάση το μοντέλο συμμετοχικής έρευνας. Το ερωτηματολόγιο συμπλήρωσαν 111 νοσηλευτές ΜΕΘ από τις τρεις μεγαλύτερες ΜΕΘ της Κύπρου.

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι υπάρχει έλλειψη γνώσεων σχετικά με την ΕΕΕ και επίσης έλλειψη πόρων όσον αφορά το υλικό και τις μεθόδους για την πρόσβαση στην εκπαίδευση στην ΕΕΕ. Ήταν εμφανές ότι υπάρχει μεγάλη προθυμία από τους νοσηλευτές των ΜΕΘ να εκπαιδευτούν σε μεθόδους εναλλακτικής επαυξητικής επικοινωνίας.

Συμπεράσματα: Η Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία (ΕΕΕ), συνδράμει σημαντικά στην επικοινωνία μεταξύ νοσηλευτών και ασθενών. Η παρούσα μελέτη δίνει μια ισχυρή βάση προς την επιστημονική κοινότητα, για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Περαιτέρω μελέτη ενδείκνυται, για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Λέξεις κλειδιά: Νοσηλευτές, εκπαίδευση, γνώση, ΜΕΘ, ΕΕΕ

2 Abstract

Objectives: Augmentative Alternative Communication (AAC) focuses on supporting people who find it difficult or impossible to communicate their needs and thoughts through spoken language. Nurses working in ICUs are focused on providing quality and safe care to critically ill patients, and interpreting patients' communication efforts is a daily necessity to understand patients' needs. However, in the busy ICU environment, communication with patients may not be a priority. Furthermore, nurses are not usually trained in the methods, techniques and strategies of augmentative and alternative communication available to ensure that the needs of non-speaking patients are met. On this particular topic, there is a lack of research data on nurses' knowledge of AAC in ICUs in public hospitals in Cyprus.

Aim: To assess the level of knowledge of the ICU nurses and determine their preference on how to be educated in AAC.

Methods: An electronic questionnaire with multiple-choice questions was developed based on the participatory research model. The questionnaire was completed by 111 ICU nurses from the three largest ICUs in Cyprus.

Results: The results have shown that there is lack of knowledge and also lack of resources to have access to AAC education, but there is a lot of willingness from the ICU nurses to be educated in that section, while there is a great variety of AAC materials and methods to use for that purpose.

Conclusion: Augmentative and Alternative Communication (AAC), significantly contributes to communication between nurses and patients. This study provides a strong basis for the scientific community to design educational interventions. Further study is indicated for the evaluation of educational programs.

Keywords: AAC, ICU, Nurses, education, knowledge